ԼԱԶԱՐԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԼԵԶՈՒԱՑ.

ՄՈՍԿՈՒԱ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

887 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԳՐՈՒԱԾ ՄԱԳԱԶԱԹԵԱՑ ԳՐԱԳԻՐ ՀԱՅԵՐԷՆ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ԼԱՒՍԱՑՈՒՑ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ.

Լազարեան Ճեմարանի Արեւելեան Լեզուաց հիմնական մատենադարանում պահվում է ի միջի այլոց մի զրչագիր, որ հնագոյնն է մինչեւ այսօր ծանօթ բոլոր հայ զրչագիրներից: Նորա մասին շատ անգամ յիշուած է եղել հայ զրչագիրների այլ եւ այլ նկարագրութիւնների մէջ եւ հայ հնագրութեան վերաբերեալ մատենագիտական երկերի մէջ. նորան նուիրած են եղել եւ մասնաւոր աշխատութիւններ: Այդ՝ յիշեալ մատենադարանի № 1111 տպագիր Ցուցակի մագաղաթեայ Աւետարանն է, որ գրուած է խոշոր Մեսրոպեան կամ երկաթագիր տառերով ՃԼԶ. թուականութեան Հայոց եւ յամի Տեառն 887:

Իբրեւ հնագոյն հայ զրչագիր՝ այս Աւետարանը մեծ կարեւորութիւն ունի հայ հնագրագիտութեան համար եւ մանաւանդ նոր կոտակարանի քնագրի քննական ուսումնասիրութեան համար՝ ի նկատի առնելով նորա բազմաթիւ տարբեր ընթերցուածները, ոչ պակաս հետաքրքրական է եւ զրչագրի ուղղագրութիւնը:

Լազարեան Ճեմարանի մատենագիտական Դասարանների (Լիկէօն) Խորհուրդը՝ վաղուց ընդունելով հայ դպրութեան այս հազարամեայ յիշատակարանի կարեւորութիւնը գիտութեան համար, միտք յղացաւ սորանից մի երեք տարի առաջ ամբողջութեամբ տպագրելու յիշեալ զրչագրի քնագիրը հանդերձ կարեւոր լուսաբանութիւններով: Բայց յետոյ՝ խորհելով, որ այս անզուգական զրչագրի հրատարակութեան մէջ անհրաժեշտ է պահպանել ամենայն ճշտութեամբ մինչեւ վերջին նշանախեցը բոլոր նորա առանձնայատկութիւնները եւ դրանով միջոց տալ մատենագէտներին, որոնք անդադար դիմում են Ճեմարանի վարչութեանը բուն զրչագրի համար, սորա հատատարմագոյն օրինակները ունենալ իրենց ձեռքի տակ, Խորհուրդը վճռեց լոյս ընծայել ամբողջ զրչագիրը լուսատիպ նմանահանութեամբ:

Լուսատիպ հրատարակութիւնը բաղկացած է 229 թղթից կամ 458 երեսից՝ մեծ քառածալ դիրքով, ընտիր թղթի վերայ *: Գրքին կցած է եւ ընդարձակ Առաջաբան: Տպագրուած են շատ սահմանափակ թուով օրինակներ (միայն 300): Գրքի գինն է ճանապարհածախսով—20 ռուբլի (23 ր. վճարելիր վճարով) Ռուսաստանի համար, եւ 60 ֆրանք Արտասահմանի համար, Դիմելու է Լազարեան Ճեմարան, Մոսկուա:

Въ Лазаревскій Институтъ Восточныхъ Языковъ, Москва.

* Մի քանի թերթեր ուղարկուած են մեզ. յիրաւի խիստ մաքուր տպագրութիւն, ընտիր թղթի վերայ: